

Sygn. akt V U 822/16

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 stycznia 2017 r.

Sąd Okręgowy w Kaliszu V Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie :

Przewodniczący SSO Marzena Głuchowska

Protokolant Barbara Wypych

po rozpoznaniu w dniu 24 stycznia 2017 r. w Kaliszu

odwołania J. I.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

z dnia 18 kwietnia 2016 r. Nr (...)

w sprawie J. I.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O.

o emeryturę

- 1. Zmienia zaskarżoną decyzję Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. z dnia 18 kwietnia 2016 r. znak (...) w ten sposób, że przyznaje odwołującemu J. I. emeryturę poczynając od dnia (...)**
- 2. Zasądza od Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. na rzecz J. I. kwotę 360,00 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

UZASADNIENIE

W dniu 11.04.2016 r. do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. został złożony wniosek o przyznanie prawa do emerytury z tytułu pracy w szczególnych warunkach dla J. I..

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w O. decyzją z dnia 18.04.2016 r. w sprawie (...) odmówił J. I. prawa do emerytury. Zdaniem ZUS w O. odwołujący nie spełnia przesłanek wskazanych w art. 184 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 748.) tj. nie wykazał 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach.

Od tej decyzji wniósł odwołanie J. I. w którym podniósł, iż wykonywana przez niego praca na stanowisku spawacza w okresie od 31.08.1974 r. do 31.03.1975 r. w Zakładzie (...) F. K., w okresie od 16.06.1978 r. do 30.09.1981 r. w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...), w okresie od 03.04.1975 r. do 15.06.1978 r. i od 01.10.1981 r. do 31.12.1998 r. w firmie (...), na którym to stanowisku wykonywał pracę stale, jest pracą na stanowiskach wymienionych w wykazie A do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, co uprawnia go do uzyskania wcześniejszego świadczenia emerytalnego.

W odpowiedzi na odwołanie ZUS w O. podtrzymał argumentację wcześniej przedstawioną w zaskarżonej decyzji, podniósł, iż odwołujący nie udowodnił 15 lat zatrudnienia w szczególnych warunkach oraz wniósł o oddalenie odwołania J. I..

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Kaliszu ustalił następujący stan faktyczny:

Odwołujący urodził się dnia (...) Wykazał staż pracy na dzień 01.01.1999 r. wynoszący 27 lat 6 miesięcy i 9 dni. Organ rentowy nie uznał odwołującemu okresu pracy w szczególnych warunkach w okresie od 31.08.1974 r. do 31.03.1975 r. w Zakładzie (...) F. K., w okresie od 16.06.1978 r. do 30.09.1981 r. w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...), w okresie od 03.04.1975 r. do 15.06.1978 r. i od 01.10.1981 r. do 31.12.1998 r. w firmie (...) na stanowisku spawacz. Odwołujący nie należy do OFE. Odwołujący posiadał status pracownika. Odwołujący obecnie pracuje zawodowo.

W niniejszej sprawie odwołujący zmierzał do wykazania okresu pracy w warunkach szczególnych na stanowisku spawacza w okresach: 31.08.1974 r. do 31.03.1975 r. w Zakładzie (...) F. K., w okresie od 16.06.1978 r. do 30.09.1981 r. w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...), w okresie od 03.04.1975 r. do 15.06.1978 r. i od 01.10.1981 r. do 31.12.1998 r. w firmie (...)

W okresie od 01.09.1974 r. do 31.03.1975 r. odwołujący po ukończeniu nauki zawodu w Zakładzie (...) F. K. w J., pracował w tym zakładzie przez wymieniony okres. Z zaświadczenia z dnia 10.08.1991 r. wynika, iż pracował jako ślusarz. W piśmie z dnia 30.09.2016 r. F. K. potwierdził zatrudnienie odwołującego po egzaminie czeladniczym w zawodzie ślusarz. Odwołujący nie miał uprawnień spawalniczych lecz wykonywał także prace przy spawaniu płotów, elementów budynków gospodarczych – chlewni. W zaświadczeniu z dnia 28.03.1975 r. znajdującym się w aktach osobowych firmy (...) F. K. wskazał, iż odwołujący pracował w jego zakładzie od 21.11.1974 r. do 31.03.1975 r. jako czeladnik ślusarz.

W okresie od 03.04.1975 r. odwołujący rozpoczął zatrudnienie w P. Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) obecnie (...) S.A. Firma zajmowała się budowanie hal przemysłowych. Odwołujący w tej firmie po zatrudnieniu zajmował się montażem konstrukcji stalowych przy budowie (...) Fabryki (...). Były to prace także przy spawaniu i na wysokości. Z tego zakładu odwołujący odszedł, gdyż został powołany do odbywania zasadniczej służby wojskowej. Służbę wojskową odwołujący odbywał od 24.04.1976 r. do 13.04.1978 r. Po odbyciu służby wojskowej odwołujący wrócił do firmy (...) obecnie (...) S.A, z tym że został oddelegowany do (...) Przedsiębiorstwa Produkcji (...). Okres ten z punktu widzenia dokumentowania zatrudnienia potraktowano jako odrębny okres zatrudnienia. W dokumentach dotyczących zatrudnienia od 03.04.1975 r. do powrotu ze służby wojskowej, wskazano zatrudnienie na stanowisku ślusarz. W skierowaniu na badania lekarskie z dnia 24.03.1975 r. i w orzeczeniu lekarskim, w umowie o pracę z dnia 04.04.1975 r., w karcie obiegowej zmiany z dnia 04.04.1975 r. wskazano stanowisko ślusarz.

W okresie od 16.06.1978 r. do 30.09.1981 r. odwołujący wykonywał zatrudnienie w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...). Przedsiębiorstwo produkowało płyty na potrzeby budownictwa mieszkaniowego. Odwołujący wykonywał prace przy mocowaniu elementów metalowych w płytach dla celów ich łączenia. Ze świadectwa pracy z dnia 30.09.1981 r. wynika, iż pracował jako ślusarz. Powyższe zatrudnienie przypada w okresie pracy w (...) SA. W W.. Z zaświadczenia z dnia 06.10.2003 r. wynika, iż pracował jako ślusarz spawacz. Ze świadectwa z dnia 13.02.1997 r. wynika zatrudnienie w tym okresie jako ślusarz. Podobnie z zaświadczenia z dnia 30.09.1981 r., karty obiegowej zmiany z dnia 30.09.1981 r., zaświadczenia z dnia 26.04.1980 r., kwestionariusza osobowego z dnia 16.06.1978 r., karty obiegowej zmiany z dnia 16.06.1978 r., umowy o pracę z dnia 16.06.1978 r.

Po zakończeniu zatrudnienia w (...) Przedsiębiorstwie Produkcji (...), odwołujący kontynuował zatrudnienie w (...) Przedsiębiorstwie Budownictwa (...) obecnie S.. W kwestionariuszu osobowym wskazano stanowisko ślusarz. W opinii z dnia 26.02.1982 r. wskazując zatrudnienie od 01.10.1981 r., podano stanowisko ślusarz- monter konstrukcji stalowych. Stanowisko ślusarz wskazano w angażu z dnia 01.10.1981 r., 21.03.1983 r. 13.07.1983 r., 30.10.1984 r., we wniosku bez daty, opinii z dnia 23.02.1983 r., wniosku bez daty co do wyjazdu na kontrakt do ZSRR, karcie obiegowej zmiany z dnia 11.07.1988 r., piśmie z dnia 29.07.1992 r. W opinii i zatrudnieniu na budowie (...) P.

wskazano stanowisko ślusarz spawacz. We wniosku z dnia 19.02.1987 r. wskazano stanowisko ślusarz montażysta, podobnie w angażu z dnia 03.02.1987 r., angażu z 1987 r. bez konkretnej daty. W angażu od 01.10.1987 r. wskazano stanowisko operator. W angażu z dnia 04.7.1988 r. wskazano stanowisko ślusarz spawacz, podobnie w orzeczeniu lekarskim z dnia 20.08.1990 r., angażu z dnia 02.12.1991 r., angażu od dnia 18.11.1992 r., wniosku o przeszeregowanie z lipca 1992 r., wniosku o przeszeregowanie z marca 1993 r., wniosku o przeszeregowanie z sierpnia 1994 r., angażu z dnia 31.10.1995 r., z dnia 28.10.1996 r., zaświadczeniu lekarskim z dnia 10.03.1999 r. Stanowisko odwołującego jako spawacz określono we wniosku o przeszeregowanie z października 1995 r.

Pracodawca odmówił odwołującemu wystawienia świadectwa pracy w szczególnych warunkach, uznając iż odwołujący pracował w okresie od 03.04.1975 r. do 01.09.1983 r. jako ślusarz, od 02.09.1983 r. do 30.06.1984 r. jako betoniarka (kontrakt Nigeria), od 07.06.1984 r. do 31.12.1986 r. jako ślusarz, od 01.01.1987 r. do 30.04.1987 r. jako ślusarz montażysta, od 01.05.1987 r. do 30.09.1987 r. jako ślusarz, od 01.10.1987 r. do 25.07.1988 r. jako operator, od 26.07.1988 r. do 02.09.1990 r. jako monter nawierzchni kolejowej (kontrakt w NRD), od 03.09.1990 r. do 30.06.1992 r. jako ślusarz spawacz montażysta, od 01.07.1992 r. do 30.09.1995 r. jako ślusarz, od 01.10.1996 r. do 31.12.1998 r. jako ślusarz spawacz. W okresie zatrudnienia na kontrakcie w NRD odwołujący wykonywał pracę jako monter nawierzchni kolejowej. Na ten okres wystawiono mu odrębne świadectwo pracy z dnia 13.07.1990 r., wskazując taki charakter zatrudnienia.

W przebiegu pracy spawacza wskazano pracę odwołującego: w okresie od 02.1982 r. do 02.09.1983 r. – budowa (...)spawanie konstrukcji stalowych, 07.06.1984 r. do 30.09.1988 r. – P.– spawanie, 01.04.1991 r. do 31.03.1994 r. – (...)P.– spawanie, 04.1994 r. do 12.1994 r. – dom wypoczynkowy – spawanie, 01.1995 r. do 04.1995 r. – sala gimnastyczna – spawanie, 05.1995 r. do 07.1995 r. – dworzec.09.– spawanie, VII 1995 r. – XII 1995 r. – szkoła-spawanie, 03.1996 r. do 06.1997 r. – Ł. – spawanie, 07.1997 r. do 04.1998 r. – sala gimnastyczna, 05.1998 r. do 09.1998 r. – O.– spawanie, 11.1998 r. – VIII 1999 r. – (...)– spawanie i montaż konstrukcji.

Uprawnienia spawalnicze odwołujący posiada od 17.06.1983 r.

Odwołujący wykonywał przez cały czas pracy w firmie (...) pracę spawacza. Spawał konstrukcje stalowe, także na wysokościach. Stała praca odwołującego polegała na spawaniu. Odwołującemu można uznać jako pracę w szczególnych warunkach stałą pracę spawacza z uprawnieniami od dnia 17.06.1983 r. do 31.12.1998 r. Odwołujący pracę spawacza bez uprawnień wykonywał także w okresie wcześniejszym, co najmniej od 1980 r. Także ten okres należy odwołującemu uznać. Za powyższym przemawia wpis w legitymacji ubezpieczeniowej wskazujący, iż od 02.1982 odwołujący wykonywał spawania na bazie (...). Świadek Ł. od 1980 pracował z odwołującym i potwierdził wykonywanie pracy odwołującego w tym okresie jako spawacz, podobnie świadek J. S.. Praca betoniarka w okresie kontraktu w Nigerii od 02.09.1983 r. do 30.06.1984 także stanowi pracę w szczególnych warunkach. Co do pracy na kontrakcie w NRD w okresie 26.07.1988 r. do 02.09.1990 r. jako monter nawierzchni kolejowej jest to także praca w szczególnych warunkach – prace zakładowych służb kolejowych bezpośrednio związane z utrzymaniem ruchu. Odwołujący w tym czasie montował elementy metalowe na podkładach kolejowych i na to montował szyny.

(dowód: zeznania odwołującego, akta osobowe odwołującego, zeznania świadków E. Ł., J. S.)

Wykonywana praca spawacza mieści się Dziale XIV poz. 12 wykazu A, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 07.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego dla pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. (Dz. U Nr. 8 poz. 43 z późn. zmianami), praca betoniarka wymieniona jest w Dziale V poz. 4, a prace zakładowych służb kolejowych bezpośrednio związane z utrzymaniem ruchu – w Dziale VIII poz. 13.

Odwołujący wykonywał zatrudnienie w szczególnych warunkach jako spawacz od wiosny 1980 r. do 31.12.1998 r., z przerwą na pracę betoniarka w okresie kontraktu w Nigerii od 02.09.1983 r. do 30.06.1984 i na kontrakcie w NRD w okresie od 26.07.1988 r. do 02.09.1990 r. jako monter nawierzchni kolejowej– prace zakładowych służb kolejowych bezpośrednio związane z utrzymaniem ruchu

Możliwość uzyskania emerytury przez mężczyzn przed ukończeniem 65 roku życia przewidywał do 31.12.2008 r. przepis art. 32 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2015 r. poz. 748). Obecnie osoby urodzone po 31.12.1948 r., które osiągnęły wiek wymieniony w art. 32 i pracowały w szczególnych warunkach mogą przejść na emeryturę na warunkach przewidzianych w art. 184 wymienionej ustawy. Muszą, m.in. spełniać warunek wykazania stażu pracy 25 lat dla mężczyzn i 15 lat pracy w szczególnych warunkach na dzień 01.01.1999 r. Przepis ten wymagał także dla spełnienia warunków do świadczenia rozwiązania stosunku pracy i braku przynależności do OFE. Od dnia 01.01.2013 r. warunek rozwiązania stosunku pracy nie jest wymagany.

Dla celów ustalenia uprawnień do wcześniejszej emerytury za pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach uważa się pracowników zatrudnionych przy pracach o znacznej szkodliwości dla zdrowia oraz o znacznym stopniu uciążliwości lub wymagających wysokiej sprawności psychofizycznej ze względu na bezpieczeństwo własne lub otoczenia w podmiotach, w których obowiązują wykazy stanowisk ustalone na podstawie przepisów dotychczasowych. Wiek emerytalny takich osób, rodzaje prac lub stanowisk oraz warunki, na podstawie, których osobom przysługuje prawo do emerytury, ustala się na podstawie ustawy oraz Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze (Dz. U. z 1983 r., nr 8, poz. 43 ze zmianami), a także na podstawie przepisów wykonawczych wydanych na podstawie wymienionych aktów.

Pierwszym z warunków jest brak przynależności do OFE i odwołujący ten warunek spełnia. Kolejnym warunkiem jest ukończenie 60 roku życia. Odwołujący osiągnął wymagany przez przepisy wiek w dniu (...). Następnym warunkiem jest przepracowanie wymaganego okresu zatrudnienia tj. co najmniej 25 lat okresów składkowych i nieskładkowych. Odwołujący wykazał okresy składkowe i nieskładkowe na okres ponad 27 lat na dzień 01.01.1999 r. Ostatnim warunkiem uzyskania prawa do emerytury na podstawie art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest przepracowanie co najmniej 15 lat w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze na dzień 01.01.1999 r.

Aby wykonywaną pracę można było zaliczyć do pracy w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze, musi to być rodzaj pracy wskazanej w załączniku A do Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7.02.1983 r. w sprawie wieku emerytalnego pracowników zatrudnionych w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze. Praca ta, zgodnie z brzmieniem § 2 ust 1 wymienionego rozporządzenia musi być wykonywana stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wymaganym na danym stanowisku. Stosownie do ustępu 2 § 2 w/w rozporządzenia okresy pracy w szczególnych warunkach stwierdza zakład pracy, na podstawie posiadanej dokumentacji, w świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach lub w świadectwie pracy. Pracodawca odwołującego – firma (...) obecnie istnieje. Odwołującemu nie wystawiono świadectwa pracy w szczególnych warunkach, uznając iż treść dokumentów w tych aktach nie daje podstaw do wystawienia takiego dokumentu. Zgodnie z orzecnictwem Sądu Najwyższego przedmiotem postępowania w sprawie o wcześniejszą emeryturę jest ustalenie tego świadczenia z uwagi na warunki pracy, co oznacza konieczność poczynienia ustaleń dotyczących rodzaju i wymiaru zatrudnienia w warunkach szczególnych.

W świetle powołanego wyżej § 2 rozporządzenia Rady Ministrów zakład pracy wydaje zaświadczenie o zatrudnieniu w szczególnych warunkach lub w szczególnym charakterze wyłącznie na podstawie posiadanej dokumentacji, natomiast w sądowym postępowaniu odwoławczym możliwe jest ustalenie tych okresów także w oparciu o inne dowody m. in. zeznania świadków (por. uchwała SN z 21.09.1984, sygn. akt III UZP 48/84 niepublikowana LEX nr 14630).

W rozpoznawanej sprawie, jak wyżej wskazano, pracodawcy nie wystawili odwołującemu świadectwa wykonywania pracy w szczególnych warunkach.

Przeprowadzone postępowanie dowodowe wykazało, iż odwołujący wykonywał pracę w szczególnych warunkach jako spawacz od wiosny 1980 r. do 31.12.1998 r., z przerwą na pracę betoniarza w okresie kontraktu w Nigerii od 02.09.1983 r. do 30.06.1984 i na kontrakcie w NRD w okresie od 26.07.1988 r. do 02.09.1990 r. jako monter nawierzchni kolejowej – prace zakładowych służb kolejowych bezpośrednio związane z utrzymaniem ruchu

Odwołujący wykazał okres 15 lat pracy w szczególnych warunkach.

Odwołujący spełnił zatem warunki wymienione w art. 184 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

Mając na uwadze powyższe na podstawie art. 477¹⁴ § 2 kpc. Sąd orzekł o zmianie zaskarżonej decyzji. O kosztach orzeczono w myśl art. 98 kpc.